

Datum
2022-10-20Dnr
2022/2973Er referens
M2022/01516

m.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia:
m.kemikalieenheten@regeringskansliet.se

Skogsstyrelsens yttrande över remiss angående EU-kommissionens förslag till förordning om hållbar användning av växtskyddsmedel

Skogsstyrelsen är positiv till att EU fortsatt arbetar med en strategi för hållbar användning av växtskyddsmedel för att minska risker för människor och miljö och att det är kopplat till de nationella handlingsplanerna för hållbar användning av växtskyddsmedel med tydliga uppföljningsbara mål. Dock ser Skogsstyrelsen inget behov av en förordning på EU-nivå då vi uppfattar att arbetet med att genomföra direktivet har fungerat väl utifrån ett nationellt perspektiv och har förutsättningar att göra det även framgent.

Förslaget till förordning följer i huvudsak innehållet i direktivet. Beträffande målen är det viktigt att även den absoluta nivån för de harmoniserade riskindikatorerna tas med, och att inte fokus läggs enbart på de relativa minskningarna. Genom att inkludera såväl absoluta som relativa nivåer kan risknivåerna för växtskyddsmedel bedömas bättre, samtidigt som minskningsmålen kan följas upp. I det föreliggande förslaget till förordning anges att medlemsländer kan tillgodoräkna sig tidigare gjorda reduktioner av risker för människors hälsa och miljö genom att kunna sänka reduceringskraven, men det saknas skrivningar om absoluta mål, som bättre speglar hälso- och miljöriskerna.

I förordningsförslaget anges att ”Växtskyddsmedel får inte användas i känsliga områden eller inom tre meter från sådana områden. Denna buffertzona på tre meter får inte inskränkas genom användning av alternativa riskreducerande metoder.” (Artikel 18, Användning av växtskyddsmedel i känsliga områden). I förslaget finns känsliga områden definierat (Artikel 3, definition 16) som bl.a. ”område som används av allmänheten”. Förslag till undantag avser bekämpning av invasiva arter eller karantänsskadegörare och endast under begränsad tid. Då allmänheten i Sverige även har tillgång till privatägd mark som inte är tomtmark genom allemansrätten, skulle i princip all skogsmark kunna omfattas, om inte något förtydligande görs. Om detta skulle innebära hinder för att använda feromoner för att skatta förekomst och svärmningstillfällen för granbarkborrar skulle det förbyggande arbetet som Skogsstyrelsen genomför avsevärt försvåras. Det skulle även få långtgående negativa konsekvenser om arbetet med att minska viltbetesskador och rotröta. Det är därför viktigt att skogsmark generellt inte ska ingå i känsliga områden.

Skogsstyrelsen anser att Sverige har arbetat mycket framgångsrikt, och kommer att fortsatt arbeta för att minska riskerna för människors hälsa och miljö, i enlighet med direktivet för en hållbar användning av växtskyddsmedel. Skogsbruket i Sverige använder ca 0,6 % (13 ton) av den totala mängden försålda växtskyddsmedel (Försålda kvantiteter av bekämpningsmedel 2021, Kemikalieinspektionen 2022). De växtskyddsmedel som används inom skogsbruket avser främst feromoner för skattning av granbarkborrar, viltavskräckande medel på ungskogar samt medel mot ogräs, svamp och insekter i skogsplantaskolor.

Användningen av växtskyddsmedel inom skogsbruket har minskat över tid och flera kemiska behandlingar har ersatts av förebyggande åtgärder och mekaniska skydd. Risken för att nya skadegörare uppträder genom migration från andra länder samt ändrade klimatförhållanden medför att det behöver finnas handlingsutrymme för att kunna bekämpa nya skadegörare. I ett sådant perspektiv kan även tillgång till växtskyddsmedel vara av betydelse.

I detta ärende har Herman Sundqvist, generaldirektör, beslutat och Tommy Mörling, skogsskötselspecialist, varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också Göran Rune, avdelningschef, Dan Rydberg, enhetschef, Lars Hansson, verksjurist och David Ståhlberg, utredare, deltagit.

Herman Sundqvist

Tommy Mörling

Kopia till
David Ståhlberg